

Sygn. akt: I C 930/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: sędzia Juliusz Ciejek

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Kosowska

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2023 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

I. powództwo oddała,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 10.800 (dziesięć tysięcy osiemset) zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 930/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 lipca 2021 r. powód (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. wniósł o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanej A. P. na rzecz powoda kwoty 406.711,01 zł zgromadzonej na rachunku depozytowym Ministra Finansów po realizacji planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w G., VII Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w W. prowadzi księgę wieczystą o nr (...), sporządzonego w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. A. K. w sprawie o sygn. akt (...) wraz z odsetkami w wysokości stopy depozytowej NBP od dnia złożenia tej kwoty do depozytu sądowego, do dnia jej wypłaty.

Ponadto, powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania sądowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Powód wskazał, że w przypadku wniesienia przez pozwaną zarzutów od nakazu zapłaty wnosi o utrzymanie nakazu zapłaty w całości w mocy.

Na wypadek stwierdzenia przez Sąd braku podstaw do wydania nakazu zapłaty powód wniósł o:

- zasądzenie od pozwanej A. P. na rzecz powoda kwoty 406.711,01 zł zgromadzonej na rachunku depozytowym Ministra Finansów po realizacji planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w G., VII Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w W. prowadzi księgę wieczystą o nr (...), sporządzonego w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. A. K. w

sprawie o sygn. akt (...) wraz z odsetkami w wysokości stopy depozytowej NBP od dnia złożenia tej kwoty do depozytu sądowego, do dnia jej wypłaty,

- zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania sądowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona w przedmiotowej sprawie wierzytelność powstała w wyniku zaniechania spłaty zobowiązania wynikającego z umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 23.10.2009 r. zawartej przez J. P. (1) i A. P. z wierzycielem pierwotnym (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.. Wierzytelność została zabezpieczona hipotecznie w postaci hipoteki umownej kaucyjnej. Powód nabył wierzytelność objętą pozwem w drodze umowy cesji zawartej z (...) Bank (...). Z nieruchomości obciążonej hipotecznej prowadzone było postępowanie egzekucyjne na skutek, którego doszło do jej sprzedaży licytacyjnej. W planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości kwota dochodzona niniejszym pozwem przypadła powodowi. Z uwagi na to, że powód nie dysponował tytułem wykonawczym konieczne stało się wystąpienie z niniejszym powództwem, w celu zaspokojenie swoich roszczeń.

(pozew k. 4-13)

Zarządzeniem, z dnia 26.07.2021 r. Sąd Okręgowy stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

(zarządzenie – k. 304)

Pozwana w piśmie z dnia 03.10.2022 r. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że postanowieniem z dnia 13.05.2020 r. Sąd Rejonowy w O., V Wydział Gospodarczy w sprawie prowadzonej pod sygn. akt (...) ogłosił upadłość konsumencką pozwanej oraz wezwał wierzycieli do zgłaszania sędziemu-komisarzowi wierzytelności. Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony już po ogłoszeniu upadłości konsumenckiej pozwanej. Powód miał możliwość zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym pozwanej, zamiast występować na drogę postępowania sądowego. Poprzedni wierzyciel pozwanej (poprzednik powoda) zgłosił swoją wierzytelność i została ona uwzględniona na liście wierzytelności. Sąd upadłościowy ustalił plan spłat pozwanej wskazując, że pozwana zobowiązana jest przekazywać kwotę 332,01 zł miesięcznie przez okres 24 miesięcy, natomiast wszelkie zobowiązania niespłacone w ramach planu spłat zostaną umorzone.

(pismo pozwanej – k. 325-329)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23.10.2009 r. pozwana A. P. wraz z mężem J. P. (1) jako konsumenci zawarli z (...) S.A. Spółką Akcyjną Oddział w Polsce – umowę o kredyt hipoteczny nr (...). Ich celem było uzyskanie środków na budowę domu systemem gospodarczym oraz spłatę innych kredytów i zobowiązań konsumpcyjnych.

(dowód: umowa kredytu - k. 16-21, zeznania pozwanej – k. 397)

Zgodnie z umową Bank udzielił pozwanej i jej mężowi kredytu w kwocie 298.350 zł na budowę domu systemem gospodarczym oraz spłatę innych kredytów i zobowiązań konsumpcyjnych. (§ 2 ust. 1 i ust. 2 umowy).

W § 2 ust. 1 zdanie drugie umowy wskazano, że „Kredyt jest indeksowany do waluty obcej EUR.”

Okres kredytowania ustalono na 360 miesięcy (§ 2 ust. 3 i § 6 ust. 4 umowy). Raty spłaty określono jako równe, miesięczne, obejmujące kapitał i odsetki (§ 6 ust. 1 i ust. 2 umowy).

Oprocentowanie kredytu ustalono jako zmienne i stanowiące sumę stałej marży 5,40 punktów procentowych oraz stopy referencyjnej (...) 3M (EUR). Na dzień sporządzenia umowy oprocentowanie wynosiło 6,133 % w stosunku rocznym. Zasady naliczania odsetek, ustalania wysokości oprocentowania oraz zasady zmiany oprocentowania zostały określone w regulaminie (§ 3 umowy). Zgodnie z § 2 pkt 17 ppkt c) regulaminu (...) to stopa procentowa, według której banki gotowe są udzielać pożyczek w euro innym bankom na rynku międzybankowym w strefie euro, przy czym indeks przy nazwie stopy oznacza okres jakiego dotyczy stopa. Stopa (...) ustalana jest w dniu robocze na podstawie stóp zgłaszanych przez uczestników fixingu organizowanego przez (...) Federację (...) ((...)) i podawane jest ok. godz. 11 czasu obowiązującego w B. przez serwis (...).

Raty kredytu oraz inne należności związane z kredytem miały być pobierane z rachunku wskazanego przez kredytobiorcę w pełnomocnictwie, stanowiącym załącznik do umowy. Kredytobiorca zobowiązany był na podstawie umowy do utrzymywania wystarczających środków na ww. rachunku uwzględniając możliwe wahania kursowe w przypadku indeksowanych do waluto obcych. (§ 6 ust. 6 umowy).

Wypłata kredytu zgodnie z umową miała odbyć się w transzach na podstawie pisemnej dyspozycji kredytobiorcy na rachunek bankowy w niej wskazany, po spełnieniu przez kredytobiorcę warunków uruchomienia kredytu (§ 5 ust 1-4 umowy). Szczegółowe zasady wypłaty kredytu zostały określone w „Regulaminie kredytu hipotecznego udzielanego przez (...), stanowiącego integralną część umowy (§ 1 ust. 2 umowy).

Zgodnie z treścią ww. regulaminu w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej:

a) kredyt był udzielany w złotych. Na wniosek wnioskodawcy Bank udziela kredytu indeksowanego do waluty obcej. W przypadku kredytu indeksowanego do waluty obcej wnioskodawca wnioskuje o kwotę kredytu wyrażoną w złotych, z zaznaczeniem iż wniosek dotyczy kredytu indeksowanego do waluty obcej (§ 4 ust. 1 regulaminu),

b) wypłata kredytu miała następować w złotych według kursu nie niższego niż **kurs kupna** zgodnie z Tabelą obowiązującą w momencie wypłaty środków z kredytu; w przypadku wypłaty kredytu w transzach stosuje się kurs nie niższy niż kurs kupna zgodnie z tabelą obowiązującą w momencie wypłaty poszczególnych transz (§ 7 ust. 4. zdanie pierwsze i drugie regulaminu),

c) saldo zadłużenia z tytułu kredytu miało być wyrażone w walucie obcej i obliczone według kursu stosowanego przy uruchomieniu kredytu; w przypadku wypłaty kredytu w transzach saldo zadłużenia z tytułu kredytu obliczane jest według kursów stosowanych przy wypłacie poszczególnych transz (§ 7 ust. 4 zdanie trzecie i czwarte regulaminu),

d) raty spłaty miały być wyrażone w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane z rachunku bankowego kredytobiorcy prowadzonego w PLN, według **kursu sprzedaży** zgodnie z Tabelą obowiązującą w Banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu (§ 9 ust. 2 pkt 1 regulaminu),

e) jeśli dzień wymagalności raty kredytu przypada na dzień wolny od pracy, stosuje się kurs sprzedaży zgodnie z tabelą obowiązującą w banku na koniec ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu (§ 9 ust. 2 pkt 2 regulaminu),

f) wcześniejsza spłata dokonywana jest w oparciu o kurs sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w banku w momencie realizacji dyspozycji (§ 13 ust. 7 regulaminu),

g) Tabelę zdefiniowano jako Tabelę kursów walut obcych obowiązującą w Banku (§ 2 pkt 12 regulaminu),

h) Bank na wniosek kredytobiorcy mógł wyrazić zgodę na zmianę waluty kredytu, natomiast szczegółowe warunki zmiany zostały określone w § 14 regulaminu (§ 14 ust. 1 regulaminu),

i) Bank zastrzegł sobie prawo do zmiany regulaminu; w przypadku zmiany Bank przesyła kredytobiorcy tekst zmian, a zmieniony regulamin zaczyna obowiązywać po upływie 14 dni od doręczenia tekstu zmian, chyba że kredytobiorca złoży w tym terminie pisemne wypowiedzenie umowy (§ 23 ust. 1 i 2 regulaminu).

Żadne postanowienie umowy ani regulaminu nie wskazywało, w jaki sposób Bank ustala kursy walut w ramach wskazanej (...).

Wszelkie zmiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności za wyjątkiem zmian w Regulaminie, zmian w Taryfie, zmian oprocentowania oraz innych przypadków przewidzianych w umowie lub Regulaminie (§ 15 umowy). Kredytobiorca wszystkie informacje dotyczące zmiany stopy procentowej, wysokości rat spłaty oraz terminów spłaty miał otrzymywać w wyciągu bankowym dotyczącym kredytu (§ 6 ust. 7 umowy).

Od zadłużenia przeterminowanego Bank uprawniony jest do pobrania odsetek o charakterze zmiennym, które w dniu sporządzenia umowy wynosiły 16% w stosunku rocznym (§ 8 ust. 1 umowy).

Kredyt został zabezpieczony hipoteką kaucyjną do kwoty 596.700 zł na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w W., przy ul. (...) nr działki (...) dla której Sąd Rejonowy w G.prowadził księgę wieczystą o numerze (...) (§ 7 ust. 1 umowy).

(dowód: umowa kredytu - k. 16-21, pełnomocnictwo – k. 22-23, regulamin kredytu hipotecznego k. 24-37, warunki udzielenia elastycznego kredytu domowego – k. 34-37, Taryfa Oprocentowania, Opłat i Prowizji – k. 38-41, odpis KW (...) – k. 42-60, harmonogram spłaty kredytu – k. 209-214, historia zmian oprocentowania – k. 215)

Pozwana oraz jej mąż nie zostali pouczeni podczas zawierania umowy o kredyt o ryzyku kursowym związanym z zaciągnięciem zobowiązania w walucie obcej.

(dowód: zeznania pozwanej – k. 397)

(...) S.A. z siedzibą w A. prowadzący działalność bankową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez oddział (...) S.A. Spółka Akcyjna oddział w Polsce w rybie art. 42a ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe, utworzył bank krajowy w formie spółki akcyjnej (...) S.A. z dniem 19 września 2011 roku, który wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A. Spółka Akcyjna oddział w Polsce.

(...) Bank (...) z siedzibą w W., działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie paszportu unijnego poprzez (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział jest następcą prawnym pod tytułem ogólnym (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. powstały min. na skutek połączenia z (...) S.A.

W dniu 14 września 2018 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na podział (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. poprzez wydzielenie części majątku (...) Bank (...) S.A. do banku (...) S.A. z siedzibą w W. oraz połączenie pozostałej po podziale części (...) Bank (...) S.A. (tzw. działalności hipotecznej) z Raiffeisen Bank (...) z siedzibą w W..

W dniu 23 października 2018 roku (...) Bank (...) spółka Akcyjna Oddział w Polsce za pośrednictwem której (...) Bank (...) prowadzi działalność na terytorium RP, została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...).

W dniu 31 października 2018 roku nastąpił podział (...) Bank (...) S.A. poprzez wydzielenie części majątku (...) Bank (...) S.A. do banku (...) S.A.

W dniu 4 listopada 2018 roku nastąpiło transgraniczne połączenie pozostałej po podziale części (...) Bank (...) S.A. z (...) Bank (...). W odniesieniu do (...) Hipotecznej (...) Bank (...) wstąpił w prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A.

(dowód: wyciąg z Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Gospodarczy w Wiedniu nr (...) M wraz z tłumaczeniem na język polski – k. 96-129, odpis zupełny KRS (...) Bank (...) (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce – k. 141-163, odpis decyzji (...) z dnia 14.09.2018 r. – k. 164-168, plan podziału z dnia 28.04.2018 r. – k. 169-184)

(...) Bank (...) S.A. pismem z dnia 28.01.2014 r. wypowiedział J. P. (1) i A. P. umowę o kredyt hipoteczny nr (...).

(dowód: wypowiedzenie umowy z dnia 28.01.2014 r. wraz z kopertą – k. 61-64, historia zmian zadłużenia – k. 216-277)

W dniu 18.07.2014 r. (...) Bank (...) S.A. wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny, w którym stwierdzono, że J. P. (1) i A. P. mają zapłacić na rzecz Banku kwotę 333.609,31 zł. Na powyższą kwotę składał się kapitał (313.500,44 zł), odsetek umownych naliczonych zgodnie z Regulaminem Kredytu za okres od dnia 24.10.2008 r. do dnia 14.03.2014 r. (13.074,44 zł), odsetek ustawowych obliczonych od niespłaconego kapitału od dnia 16.05.2014 r. do 18.07.2014 r. (7.034,43 zł).

Postanowieniem z dnia 12.08.2014 r. Sąd Rejonowy wG. nadał Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu klauzulę wykonalności.

(dowód: Bankowy Tytuł Egzekucyjny – k. 65-66, postanowienie SR G. z dnia 12.08.2014 r. – k. 67)

W dniu 12.12.2018 r. (...) Bank (...) z siedzibą w W., Austria, działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie paszportu unijnego poprzez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. zawarł z (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny umowę przelewu wierzytelności. Umowa przewidywała m.in. zbycie wierzytelności wynikającej z umowy o kredyt hipoteczny nr (...).

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 13.12.2018 r. wraz z zał. – k. 68-207, potwierdzenie wykonania operacji – k. 208)

Powód pismem z dnia 05.04.2019 r. wezwał pozwaną i jej męża do zapłaty kwoty 448.623,28 zł oraz poinformował o nabyciu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu nr (...).

(dowód: wezwanie do zapłaty – k. 278-285)

Nieruchomość pozwanej i męża dla której Sąd Rejonowy w G. prowadził księgę wieczystą o numerze (...) została sprzedana w dniu 6 kwietnia 2020 r. w drodze egzekucji komorniczej. W sporządzonym planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości kwota 406.711,01 zł przypadająca powodowi, jako następcy prawnemu kredytodawcy, została pozostawiona w depozycie.

(dowód: postanowienie SR Giżycko z dnia 06.04.2020 r. – k. 286, postanowienie z dnia 13.07.2020 r. – k. 287-288, postanowienia Komornika Sądowego z dnia 10.03.2020 r. – k. 289-292, zeznania pozwanej – k. 397)

Postanowieniem z dnia 13.05.2020 r. Sąd Rejonowy wO., Wydział V Gospodarczy ogłosił upadłość pozwanej A. P. jako osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Powód, mimo wiedzy o toczącym się postępowaniu upadłościowym nie zgłosił wierzytelności z umowy kredytu nr (...). Wobec tego wierzytelność powoda dochodzona w niniejszym postępowaniu nie została uwzględniona na liście wierzytelności. Powód dokonał zgłoszenia innej wierzytelności przysługującej mu od pozwanej i została ona uwzględniona na liście wierzytelności.

Postanowieniem z dnia 15.02.2022 r. Sąd Rejonowy w O., V Wydział Gospodarczy ustalił plan spłaty wierzycieli przez okres 2 lat, w tym powoda jednak z tytułu innej wierzytelności niż dochodzona w niniejszej sprawie.

Pozwana wykonuje plan spłaty.

(dowód: postanowienie SR O. z dnia 13.05.2020 r. – k. 331, postanowienie SRO. z dnia 09.02.2022 r. – k. 332, stanowisko Syndyka w przedmiocie planu spłat – k. 333-335, propozycje planu spłat wierzycieli – k. 336, postanowienie SR O. z dnia 15.02.2022 r. – k. 337 oraz k. 376, zgłoszenie wierzytelności z zał. – k. 377-383, zeznania pozwanej – k. 397)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych powództwo podlegało oddaleniu w całości. Niniejsze postępowanie wskazało, że umowa zawarta przez pozwaną i jej męża z (...) S.A. o kredyt hipoteczny nr (...) jest nieważna. W związku z powyższym, nie istnieje wierzytelność dochodzona przez powoda z tego tytułu, a tym samym powód nie wykazał aby miał legitymację czynną procesową w niniejszym sporze. Ponadto, nawet jeżeli uznać umowę za wiążącą strony, a tym samym wierzytelność za istniejącą, to zakończenie postępowania upadłościowego pozwanej i nie zgłoszenie przez powoda w jego toku wierzytelności zamyka powodowi drogę do dochodzenia wierzytelności w niniejszym sporze.

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty przedłożone do akt sprawy oraz zeznania pozwanej, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała.

Dla rozstrzygnięcia o żądaniu powoda w pierwszej kolejności należało rozważyć czy istnieje oraz w jakiej wysokości wierzytelność dochodzona przez powoda w niniejszym sporze. Powód swoje roszczenie wywodził z umowy o kredyt hipoteczny nr (...) zawartej przez pozwaną i jej męża z (...) S.A. w związku z czym konieczna stała się jej analiza.

Zasadnicze postanowienia umowy w ocenie Sądu spełniają przesłanki z art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (w brzmieniu obowiązującym w dacie jej zawarcia) i pozwalają na uznanie jej za umowę kredytu bankowego. Znane są bowiem strony umowy, kwota i waluta kredytu (298.350 PLN), cel, na jaki został udzielony (budowa domu systemem gospodarczym oraz spłata innych kredytów i zobowiązań konsumpcyjnych), zasady i termin jego spłaty (ratalnie), wysokość oprocentowania i zasady jego zmiany (suma stałej marża i zmiennej stopy referencyjnej) oraz inne niezbędne warunki wynikające z art. 69 ust. 2 powołanej ustawy.

Oceny postanowień ww. umowy nie zmienia fakt, że kwota udzielonego kredytu miała być indeksowana kursem waluty obcej przez przeliczenie wysokości sumy kredytowej wypłaconej w walucie polskiej na walutę obcą, ustalenie rat spłaty w walucie obcej i następnie przeliczanie wartości konkretnych spłat dokonywanych w walucie polskiej na walutę obcą i odpowiednie do tego określanie wysokości pozostałego do spłaty zadłużenia w tej właśnie walucie (EUR).

Art. 358¹ § 2 k.c. wprost przewiduje możliwość zastrzeżenia w umowie, że wysokość zobowiązania, którego przedmiotem od początku jest suma pieniężna, zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. W orzecznictwie sądowym zgodnie przyjmuje się przy tym, że w omawianym przepisie chodzi o pieniądź polski, a innym miernikiem wartości może być również waluta obca (vide: wyroki SN w sprawie I CSK 4/07, I CSK 139/17, uzasadnienie wyroku SN w sprawie V CSK 339/06).

Zważywszy, że postanowienia umowy i regulaminu (stanowiącego jej integralną część) wyraźnie wskazują, że Bank udziela kredytu w złotych polskich, a jego spłata następuje przez pobieranie należnych rat z rachunku prowadzonego również w tej walucie, nie ulega wątpliwości, że strony umowy zamierzały zawrzeć umowę kredytu bankowego w tej właśnie walucie, która była jednocześnie walutą zobowiązania, jak i jego wykonania.

Umowa zawiera zatem elementy przedmiotowo istotne, które mieszczą się w konstrukcji umowy kredytu bankowego i stanowią jej w pełni dopuszczalny oraz akceptowany przez ustawodawcę wariant, o czym świadczy nadto wyraźne wskazanie tego rodzaju kredytów (indeksowanych i denominowanych) w treści art. 69 ust. 2 pkt 4a i ust. 3 prawa bankowego oraz wprowadzenie art. 75b prawa bankowego, na podstawie nowelizacji tej ustawy, które to zmiany weszły w życie z dniem 26 sierpnia 2011 r.

Nadto umowa stron jest dopuszczalna w świetle treści art. 353¹ k.c., zgodnie z którym strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Istota zawartej przez strony umowy polegała na stworzeniu przez Bank możliwości wykorzystania przez pozwaną i jej męża określonej kwoty pieniędzy w walucie polskiej z obowiązkiem zwrotu w określonym czasie jej równowartości wyrażonej przez odniesienie do miernika w postaci kursu waluty euro. Nie był zatem to w żadnej mierze kredyt udzielany w walucie obcej, niezależnie od tego, w jaki sposób, z jakich źródeł i w jakiej walucie bank pozyskiwał środki na wypłacenie pozwanej i jej mężowi kwoty kredytu, a nadto jak księgował ten kredyt w swoich księgach rachunkowych po jego udzieleniu, skoro przedmiotem zobowiązań obu stron od początku była waluta polska.

Ryzyko zmiany kursu waluty obcej przyjętej jako miernik wartości świadczenia w walucie polskiej z zasady może wywoływać konsekwencje dla obu stron – w przypadku podwyższenia kursu podwyższając wartość zobowiązania kredytobiorcy w stosunku do pierwotnej kwoty wyrażonej w walucie wypłaty, a w przypadku obniżenia kursu - obniżając wysokość jego zadłużenia w tej walucie, a tym samym obniżając wysokość wierzytelności Banku z tytułu spłaty kapitału kredytu w stosunku do kwoty wypłaconej.

Trudno zatem uznać, aby konstrukcja umowy kredytu indeksowanego kursem waluty obcej była sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego, skoro ryzyko takiego ukształtowania stosunku prawnego obciąża co do zasady obie strony. Nie ma również przeszkód, by strony w umowie określiły sposób ustalania kursu dla uniknięcia wątpliwości na tym tle w toku wykonywania umowy. Zamieszczenie postanowień w tym zakresie samo w sobie nie narusza zatem przepisów prawa, zasad współżycia społecznego, ani nie jest sprzeczne z naturą zobowiązania kredytowego.

Ustalony w umowie z konsumentem sposób ustalania kursu waluty indeksacyjnej przyjmowanego do rozliczeń umowy może natomiast być przedmiotem oceny, czy nie stanowi postanowienia niedozwolonego. Zgodnie bowiem z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami lub rażąco naruszając jego interesy, nie są wiążące, jeżeli nie zostały uzgodnione indywidualnie. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu, co w szczególności odnosi się do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem „wszelkie klauzule sporządzone z wyprzedzeniem będą klauzulami pozbawionymi cechy indywidualnego uzgodnienia i okoliczności tej nie niweczy fakt, że konsument mógł znać ich treść”, przy czym uznanie, że treść danego postanowienia umownego została indywidualnie uzgodniona wymagałoby wykazania, że „konsument miał realny wpływ na konstrukcję niedozwolonego (abuzywnego) postanowienia wzorca umownego”, a „konkretny zapis był z nim negocjowany” (vide wyrok SA w Warszawie z 14 czerwca 2013 r. w sprawie VI ACa 1649/12 oraz wyrok SA w Poznaniu z 6 kwietnia 2011 r. w sprawie I ACa 232/11).

W związku ze stanowiskiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ((...)), zajęтым w wyroku z dnia 3 października 2019 r. w sprawie (...) na tle wykładni dyrektywy (...) i podtrzymanym tam poglądem dotyczącym natury klauzul wymiany (indeksacyjnych), które wprowadzając do umów kredytowych ryzyko kursowe, określają faktycznie główny przedmiot umowy (pkt 44 powołanego wyroku), postanowienia w tym zakresie podlegają kontroli w celu stwierdzenia, czy nie mają charakteru niedozwolonego, jeżeli nie zostały sformułowane jednoznacznie (art. 385⁽¹⁾ § 1 zd. drugie k.c.). W przypadku uznania ich za niedozwolone konieczne staje się również rozważenie skutków tego stanu rzeczy.

Poza sporem było to, że pozwana wraz z mężem zawarła umowę kredytu jako konsumenci w rozumieniu art. 22¹ k.c. Okoliczność ta wynika z przedłożonych do akt sprawy dokumentów oraz celu udzielonego kredytu jakim było

zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pozwanej i jej rodziny. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na wyciągnięcie odmiennego wniosku.

W ocenie Sądu należy dokonać analizy postanowień umownych zawartych przede wszystkim w regulaminie i dotyczących: definicji Tabeli (§ 2 ust. 12), sposobu przeliczenia wypłaty kredytu (§ 7 ust. 4), zaliczania spłaty dokonywanej w PLN na zadłużenie w walucie obcej (§ 9 ust. 2).

Wskazane zapisy przewidywały, że wysokość zobowiązania stron będzie wielokrotnie przeliczana z zastosowaniem dwóch rodzajów kursu waluty indeksacyjnej. Kwota kredytu wypłaconego w PLN miała zostać przeliczona na EUR według kursu kupna tej waluty opublikowanej w bliżej nieokreślonej tabeli obowiązującej w Banku (§ 7 ust. 4 regulaminu). Następnie raty potrącane w PLN miały być przeliczane na EUR według kursu sprzedaży publikowanego w tak samo niezdefiniowanej tabeli (§ 9 ust. 2 pkt 1 i 2 regulaminu).

Bezspornie mechanizm (konkretny sposób) ustalania kursu nie został opisany w żaden sposób ani w umowie, ani w regulaminie. W żaden bowiem sposób nie zdefiniowano, jak powstaje tabela zawierająca te kursy, co oznacza, że bank miał swobodę w zakresie ustalania kursu waluty indeksacyjnej.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że umowa kredytu została zawarta na podstawie wzoru opracowanego i stosowanego przez Bank. Pozwana i jej mąż mogli wybrać rodzaj kredytu, który najbardziej im odpowiadał, uzgodnić kwotę kredytu w walucie polskiej, natomiast nie uzgadniano z nim wszystkich pozostałych postanowień, w szczególności nie uzgadniano tego, czy może skorzystać z innego kursu waluty niż przyjmowany przez bank. Oznacza to, że te pozostałe postanowienia, podobnie jak postanowienia regulaminu (stanowiącego wszak integralną część umowy), nie były uzgodnione indywidualnie z pozwaną i jej mężem w rozumieniu art. 385¹ § 1 i 3 k.c. Powód, którego obciążał ten dowód nie udowodnił niczego innego.

W tym stanie rzeczy nie ma podstaw do przyjęcia, że postanowienia umowy w zakresie mechanizmu ustalania kursu waluty, wyznaczającego wysokość zobowiązania pozwanej i jej męża względem banku, zostały w przypadku niniejszej umowy kredytu uzgodnione indywidualnie.

Następnie, należało rozważyć czy wskazane postanowienia umowne skoro dotyczą głównego przedmiotu umowy są wystarczająco jednoznaczne i czy wynikające z nich prawa lub obowiązki stron zostały ukształtowane sprzecznie z dobrymi obyczajami lub w sposób rażąco naruszający interesy pozwanej i jej męża jako konsumentów. Powyższe postanowienia przewidują indeksację kredytu kursem waluty obcej i odwołują się do tabeli, co do której wskazano jedynie, że chodzi o tabelę obowiązującą w banku, bez wskazania, w jaki konkretnie sposób jest ona ustalana i jak ustalone są umieszczone tam kursy walut. To zaś nie pozwala na jednoznaczne określenie zakresu tych postanowień i konsekwencji płynących dla kredytobiorcy. Trudno uznać, aby tak sformułowane postanowienia były wystarczająco jednoznaczne. Podkreślenia wymaga, że kwestionowane postanowienia wskazywały na dwa rodzaje kursów – kurs kupna do ustalenia wysokości kredytu w tej walucie po jego wypłacie w walucie polskiej oraz kurs sprzedaży do ustalenia wysokości kolejnych rat spłaty w PLN i wcześniejszej spłaty. Zważywszy, że sposób ustalania tych kursów nie został określony w umowie, oznacza to, że mogły być one wyznaczone jednostronnie przez Bank. Nie zmienia tego okoliczność, że w pewnym zakresie Bank mógł doznawać pewnych ograniczeń dotyczących wyznaczania kursu z uwagi na działania regulatora rynku, czy z uwagi na sytuację gospodarczą, gdyż nadal były to czynniki niezależne od kredytobiorcy, na które kredytobiorca nie miał żadnego wpływu. Na tle tak ukształtowanych postanowień dotyczących kursu waluty, która ma być miernikiem waloryzacji (przeliczania) zobowiązań wynikających z umowy kredytu bankowego utrwalony jest pogląd, że mają one charakter niedozwolony, gdyż są „nietransparentne, pozostawiają pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz naruszają równorzędność stron” (vide uzasadnienie wyroku SN w sprawie V CSK 382/18 i przywołane tam orzecznictwo). Wysokość kredytu w walucie obcej, na którą ma być przeliczony po wypłacie w walucie polskiej, a następnie wysokość, w jakiej spłaty w walucie polskiej będą zaliczane na spłatę kredytu wyrażonego w walucie obcej, zależy bowiem wyłącznie od jednej ze stron umowy. Oznacza to, że po zawarciu umowy kredytobiorca (pозwana i jej mąż) miał ograniczoną możliwość przewidzenia wysokości zadłużenia w EUR po wypłacie kredytu w PLN, skoro kursy wymiany

określić miał Bank. Co więcej, uprawnienie do określania kursów wymiany dawało Bankowi możliwość wpływania na wysokość zobowiązania do spłaty w PLN w całym okresie wykonywania umowy. W sposób dowolny mógł kształtować wysokość zobowiązania pozwanej i jej męża w walucie, w jakiej spłacali kredyt. Tym samym uzyskał też narzędzie do potencjalnego zminimalizowania niekorzystnych dla siebie skutków zmiany kursów na rynku międzybankowym lub zmian w zakresie oprocentowania (obniżka stopy bazowej), gdyż teoretycznie mógł je rekompensować podwyższeniem kursu sprzedaży przyjętego do rozliczenia spłat kredytu.

W ocenie Sądu przyznanie sobie przez bank we wskazanych postanowieniach jednostronnej kompetencji do swobodnego ustalania kursów przyjmowanych do wykonania umowy prowadzi do wniosku, że były one sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszały rażąco interesy pozwanej i jej męża w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., oceniane na datę zawarcia umowy (art. 385² k.p.c. – por. uchwała SN z 20.06.2018 r. w sprawie III CZP 29/17). Takie rozwiązania dawały bowiem Bankowi, czyli tylko jednej ze stron stosunku prawnego, możliwość przerzucenia na pozwaną i jej męża całego ryzyka wynikającego ze zmiany kursów waluty indeksacyjnej i pozostawiały mu całkowitą swobodę w zakresie ustalania wysokości ich zadłużenia przez dowolną i pozbawioną jakichkolwiek czytelnych i obiektywnych kryteriów możliwość ustalania kursu przyjmowanego do rozliczenia spłaty kredytu. Nie ma zaś znaczenia, czy z możliwości tej Bank korzystał, ani to, czy w toku wykonywania umowy zmienił swoje zasady na bardziej transparentne. Dla uznania postanowienia umownego za niedozwolone wystarczy bowiem taka jego konstrukcja, która prowadzi do obiektywnej możliwości rażącego naruszenia interesów konsumenta, przy czym zgodnie z art. 385² k.c. ewentualna abuzywność postanowień umowy podlega badaniu na datę jej zawarcia z uwzględnieniem towarzyszących temu okoliczności i innych umów pozostających w związku z umową objętą badaniem (vide uchwała SN z 20.06.2018 r. w sprawie III CZP 29/17). Skoro zatem dla oceny abuzywności zapisów umowy istotny jest stan z daty jej zawarcia, to bez znaczenia dla tej oceny pozostaje, w jaki sposób bank wykonywał umowę, w szczególności to, w jaki sposób ustalał swoje kursy, czy odpowiadały one kursom rynkowym, w jaki sposób pozyskiwał środki na prowadzenie akcji kredytowej i w jaki sposób księgował, czy też rozliczał te środki oraz środki pobrane od kredytobiorcy.

W świetle powyższych okoliczności w ocenie Sądu wskazane wyżej postanowienia umowy dotyczące stosowania dwóch różnych rodzajów kursów, które mogły być swobodnie ustalone przez jedną ze stron umowy (Bank) nie zostały uzgodnione indywidualnie z pozwaną i jej mężem i kształtowały ich zobowiązania w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy, a zatem miały charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ k.c. i w związku z tym nie wiążą kredytobiorców.

Wylimitowanie wskazanych zapisów i związanie stron umową w pozostałym zakresie, czyli przy zachowaniu postanowień dotyczących indeksacji kredytu oznaczałoby, że kwota kredytu wypłaconego kredytobiorcom powinna zostać przeliczona na walutę euro, a pozwana i jej mąż w terminach płatności kolejnych rat powinni je spłacać w walucie polskiej, przy czym żadne postanowienie nie precyzowałoby kursu, według którego miałyby nastąpić takie rozliczenia. Nie ma przy tym możliwości zastosowania w miejsce wylimitowanych postanowień żadnego innego kursu waluty.

Zgodnie z wiążącą wszystkie sądy Unii Europejskiej wykładnią dyrektywy (...) dokonaną przez (...) w powołanym już wyżej wyroku z dnia 3.10.2019 r. w sprawie (...):

- a) w przypadku ustalenia, że w umowie zostało zawarte postanowienie niedozwolone w rozumieniu dyrektywy (którą implementowały do polskiego porządku prawnego przepisy art. 385¹ i nast. k.c.), skutkiem tego jest wyłącznie wylimitowanie tego postanowienia z umowy, chyba że konsument następczo je zaakceptuje,
- b) w drodze wyjątku możliwe jest zastosowanie w miejsce postanowienia niedozwolonego przepisu prawa o charakterze dyspozytywnym albo przepisem, który można by zastosować za zgodą stron, o ile brak takiego zastąpienia skutkowałby upadkiem umowy i niekorzystnymi następstwami dla konsumenta, który na takie niekorzystne rozwiązanie się nie godzi (pkt 48, 58 i nast. wyroku (...)),

c) nie jest możliwe zastąpienie postanowienia niedozwolonego przez odwołanie się do norm ogólnych prawa cywilnego, nie mających charakteru dyspozytywnego, gdyż spowodowałyby to twórczą interwencję, mogącą wpłynąć na równowagę interesów zamierzoną przez strony, powodując nadmierne ograniczenie swobody zawierania umów (dotyczy m.in. art. 56 k.c., art. 65 k.c. i art. 354 k.c. - por. w szczególności pkt 57-62 wyroku (...)),

d) w przypadku ustalenia, że wyeliminowanie postanowień niedozwolonych powoduje zmianę charakteru głównego przedmiotu umowy, nie ma przeszkód, aby przyjąć, zgodnie z prawem krajowym, że umowa taka nie może dalej obowiązywać (por. w szczególności pkt 41-45 wyroku (...)),

e) nawet jeżeli skutkiem wyeliminowania niedozwolonych postanowień miałyby być unieważnienie umowy i potencjalnie niekorzystne dla konsumenta następstwa, decyzja co do tego, czy niedozwolone postanowienia mają obowiązywać, czy też nie, zależy od konsumenta, który przed podjęciem ostatecznej decyzji winien być poinformowany o takich skutkach (por. w szczególności pkt 66-68 wyroku (...)).

Wyraźnie wskazać przy tym trzeba, że ani prawo unijne, ani prawo polskie nie wymaga, aby w związku z zastrzeżeniem klauzuli abuzywnej konsument bezwzględnie uzyskał możliwość powołania się na nieważność całej umowy (vide wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie(...), J. P. (2) i V. P. przeciwko SOS financ spol. sr.o., (...) -144, pkt 33).

Przenosząc powyższe uwagi na stan faktyczny niniejszej sprawy należy wskazać, że brak możliwości stosowania norm o charakterze ogólnym nie pozwala na sięgnięcie do domniemanej woli stron lub utrwalonych zwyczajów (art. 65 k.c. i art. 56 k.c.), które w odniesieniu do innych stosunków prawnych pozwalałyby na ustalenie wartości świadczenia określonego w walucie obcej np. przez odniesienie się do tej waluty według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski lub innych kursów wskazywanych przez strony w umowie. Nie ma zwłaszcza możliwości sięgnięcia po przepis art. 358 § 2 k.c., który posługuje się takim właśnie kursem w przypadku możliwości spełnienia świadczenia wyrażonego w walucie obcej. Po pierwsze, świadczenie obu stron było wyrażone w walucie polskiej (wyplata kredytu i jego spłata następowały bowiem w PLN, a EUR był tylko walutą indeksacyjną).

W ocenie Sądu brak określenia kursów wymiany i możliwości uzupełnienia umowy w tym zakresie skutkuje koniecznością wyeliminowania z umowy całego mechanizmu indeksacji, który - określony przy pomocy niedozwolonych postanowień dotyczących kursu wymiany - jawi się w całości jako sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszający interesy kredytobiorcy - konsumenta.

W konsekwencji, uznać należy za niedozwolone postanowienia zawarte § 2 pkt 12, § 7 ust. 4, § 9 ust. 2 pkt 1 i 2 regulaminu.

Jednakże, kolejnym elementem, mogącym wpłynąć na ważność umowy był fakt czy i jakiej treści zostały udzielone pouczenia pozwanej i jej mężowi przy zawarciu umowy. Powódka nie pamiętała, czy została pouczona o ryzyku kursowym „Nie pamiętam czy byłam pouczana o tym, że wysokość raty kredytu i saldo do spłaty jest uzależnione od kursu Euro.” (k. 397v). W świetle zeznań pozwanej, która wskazała, że nie pamięta czy została wraz z mężem pouczona w sposób wyczerpujący i jasny o ryzykach związanych z zawarciem umowy, to na powodowie spoczywał obowiązek udowodnienia okoliczności, z których wywodził pozytywne dla siebie skutki procesowe. Powód zaś nie przedstawił dowodu, który potwierdziłby aby pozwana i jej mąż zostali dostatecznie poinformowani o ryzyku kursowym w związku z zaciągnięciem kredytu indeksowanego do euro.

W związku z powyższym nie można uznać, że pozwana i jej mąż mieli świadomość zarówno rodzaju zawartej z bankiem umowy kredytu, jak też wiążących się z tym konsekwencji prawnych i finansowych. Brak pouczenia o ryzyko związanym z udzieleniem kredytu należy oceniać w kontekście nieprawidłowości w procesie udzielania kredytu (tzw. misseling). Pozwana i jej mąż przed zawarciem umowy i w chwili jej zawierania nie zostali prawidłowo pouczeni o ryzyku związanym z zawarciem umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej – powód nie przeprowadził na tą

okoliczność dowodu przeciwnego. Tym samym pozwana wraz z mężem podjęli decyzję o zawarciu umowy kredytu w zaufaniu do instytucji finansowej, jednakże w oparciu o brak pełnej wiedzy o oferowanym produkcie finansowym.

W związku z powyższym uznać należy, że zachowanie banku było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego ponieważ bank wykorzystał swoją silniejszą pozycję oraz nie udzielił pozwanej i jej mężowi kompleksowych informacji o zawieranej umowie. Uznać należy, że czynność prawna tj. zawarcie umowy w dniu 23 października 2009 r. była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego i nie podlega ochronie prawnej. W myśl przepisu art. 58 § 2 k.c. umowa o kredyt hipoteczny nr (...) zawarta pomiędzy A. P. i J. P. (1) z (...) S.A. Spółką Akcyjną Oddział w Polsce w dniu 23 października 2009 r. jest nieważna.

Wobec powyższego uznać należy, że wierzytelność będąca przedmiotem niniejszego sporu, a która miała wynikać z umowy o kredyt hipoteczny nr (...) nie istnieje. Zabezpieczenie hipoteczne ustanowione na nieruchomości pozwanej i jej męża również nie istnieje skoro nieruchomość została obciążona ograniczonym prawem rzeczowym na podstawie nieważnego stosunku prawnego. Tym samym powód nie nabył wierzytelności dochodzonej w niniejszej sprawie w ramach umowy przelewu wierzytelności z dnia 13.12.2018 r. Powód wytaczając powództwo zobowiązany jest wykazać, że posiada legitymację czynną procesową, czego w niniejszej sprawie nie uczynił.

Nawet w przypadku przyjęcia, że wierzytelność istnieje, na skutek odmiennej oceny umowy o kredyt hipoteczny nr (...) niż tej dokonanej przez Sąd, to powód nadal nie może dochodzić skutecznie należności będącej przedmiotem niniejszego sporu.

Pełnomocnik pozwanej podniósł, że wierzytelność dochodzona w niniejszej sprawie została zgłoszona w toku postępowania upadłościowego przez wierzyciela pierwotnego. Niniejsze postępowanie wykazało, że faktycznie nastąpiło zgłoszenie wierzytelności, jednak innej niż dochodzona w niniejszej sprawie. Powód miał wiedzę na temat toczącego się postępowania upadłościowego pozwanej, ponieważ dokonał zgłoszenia wierzytelności z innego tytułu oraz został uwzględniony w planie spłat (plan spłat – k. 337). Decyzją powoda było to, że nie dokonał zgłoszenia wierzytelności wynikającej z umowy o kredyt hipoteczny nr (...) i ponosi z tego tytułu konsekwencje.

Celem postępowania upadłościowego w stosunku do konsumenta jest oddłużenie upadłego i przywrócenie go do obrotu społeczno-gospodarczego, a wykonanie planu spłaty wierzycieli jest dla niego ostatnim etapem postępowania upadłościowego, to dopiero po wykonaniu przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty sąd wydaje postanowienie o wykonaniu planu spłaty i umorzeniu zobowiązań upadłego powstałych przed dniem ogłoszenia upadłości. Powyższe wynika z treści postanowienia z 15 lutego 2022 r. (k. 337), po wykonaniu planu spłaty pozostała część zobowiązań uznanych na liście wierzytelności i niespłaconych na zasadach określonych w pkt. I i II postanowienia oraz wszystkie pozostałe zobowiązania upadłego powstałe przed ogłoszeniem upadłości, zostaną umorzone. Plan spłaty został ustalony dla pozwanej na okres 24 miesięcy i jest przez nią realizowany. Jeżeli pozwana wykona plan spłaty, wówczas Sąd wyda postanowienie o umorzeniu zobowiązań zgodnie z cytowanym wyżej postanowieniem ustalającym plan spłaty. Umorzeniem więc zostaną objęte wszystkie zobowiązania upadłego powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonane w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli (art. 491²¹ ust. 1 ustawy prawo upadłościowe). Umorzeniu nie będą podlegać zgodnie z art. 491²¹ ust. 2 ustawy prawo upadłościowe zobowiązania o charakterze alimentacyjnym, zobowiązania wynikające z rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, zobowiązania do zapłaty orzeczonych przez sąd kar grzywny, a także do wykonania obowiązku naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, zobowiązania do zapłaty nawiazki lub świadczenia pieniężnego orzeczonych przez sąd jako środek karny lub środek związany z poddaniem sprawcy próbie, jak również zobowiązania do naprawienia szkody wynikającej z przestępstwa lub wykroczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem oraz zobowiązania, których upadły umyślnie nie ujawnił, jeżeli wierzyciel nie brał udziału w postępowaniu.

Tym samym, w przypadku, gdy zobowiązanie zostało przez pozwaną wskazane w złożonym wniosku o ogłoszenie upadłości, a wierzyciel nie zgłosił przysługującej mu wierzytelności, zobowiązania wobec tego wierzyciela podlegają umorzeniu, jednakże nastąpić to może dopiero po wykonaniu planu spłaty wierzycieli. Dopiero w przypadku uchylecia

planu spłaty wierzycieli na mocy art. 491²⁰ ust. 3 ustawy prawo upadłościowe, zobowiązania upadłego nie zostaną umorzone i będzie możliwe prowadzenie egzekucji. Na dzień wydania wyroku w niniejszej sprawie okres wykonywania planu spłaty nie upłynął.

Zgodnie z art. 146 ust. 1 ustawy prawo upadłościowe postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości, ulega zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości. Postępowanie to umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego nie stoi na przeszkodzie przysądzeniu własności nieruchomości, jeżeli przybicia prawomocnie udzielono przed ogłoszeniem upadłości, a nabywca egzekucyjny wpłaci w terminie cenę nabycia.

W ust. 2 powyższego przepisu sumy uzyskane w zawieszonym postępowaniu egzekucyjnym, a jeszcze niewydane, przelewa się do masy upadłości po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości, zaś w ust. 3 „Po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości oraz wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu lub zarządzenia zabezpieczenia na majątku upadłego, z wyjątkiem zabezpieczenia roszczeń alimentacyjnych oraz roszczeń o rentę z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz o zamianę uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę.”.

Mając na uwadze powyższe, należy uznać, że jedyną drogą powoda w dochodzeniu wierzytelności z tytułu umowy kredytu było postępowanie.

W konsekwencji, uznając, że powód nie wykazał swojej legitymacji procesowej czynnej powództwo oddalono jako

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. poprzez zasądzenie ich zwrotu w całości na rzecz pozwanej przez powoda. Powód przegrał proces w całości.

Koszty procesu po stronie pozwanej obejmowały wynagrodzenie pełnomocnika (radcy prawnego) w stawce wynikającej z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (10.800 zł).

O odsetkach od zasądzonych kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.

Z tego względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 10.800 zł, o czym orzekł jak w **punkcie II sentencji wyroku.**